

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

НАКАЗ

м. Дніпро

№ 36

23.01.2017

Про затвердження та введення в дію Положення про запобігання академічному плагіату у науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

На виконання вимог п. 2 ст. 16, п. 5 ст. 19, п. 3 ст. 32 та п. 6 ст. 69 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII з метою запобігання академічному плагіату та забезпечення академічної доброчинності у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити та ввести в дію Положення про запобігання академічному плагіату у науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, схвалене рішенням Вченої ради університету (протокол від 22.12.2016 № 4/1).

2. Керівникам структурних підрозділів університету забезпечити вивчення та виконання вимог положення підлеглим особовим складом.

Контроль за виконанням наказу залишаю за собою.

Ректор

В.А. Глухверя

ПОЛОЖЕННЯ

про запобігання академічному плагіату у науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання академічному плагіату та забезпечення академічної доброчинності у навчальній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (далі – Положення) розроблено відповідно до Закону України «Про вищу освіту» (п. 2 ст. 16, п. 5 ст. 19, п. 3 ст. 32 та п. 6 ст. 69), Закону України «Про авторське право і суміжні права», Цивільного кодексу України та Статуту ДДУВС.

1.2. Метою Положення є:

- запобігання поширенню плагіату в письмових роботах студентів (курсантів), ад'юнктів (аспірантів), докторантів та науково-педагогічного складу університету;

- розвиток навичок коректної роботи із джерелами інформації;

- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань;

- активізація самостійності й індивідуальності при створенні авторського твору і відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

1.3. Визначення понять:

автор – фізична особа, яка своєю творчою працею створила твір;

авторське право – право інтелектуальної власності на літературний, художній та інший твір;

плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору;

академічний плагіат – оприлюднення (повністю або частково) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання;

твір – загальний термін для позначення результату творчої діяльності людини у науковій, літературній і художній сферах, того, що зроблено, створено ким-небудь і реально існує: виріб, витвір, творіння, утвір, опус тощо на паперових носіях та в електронному вигляді. В юридичному сенсі твір є об'єктом авторського права. У цьому відношенні твір відрізняється від продукту, який здебільшого є результатом масового виробництва;

наукове видання – твір (узагальнююча наукова праця, монографія, збірник наукових праць, збірник документів і матеріалів, тези та матеріали наукових конференцій, автореферат дисертації, препринт, словник,

енциклопедія, науковий довідник або покажчик, наукове періодичне видання тощо) наукового характеру, що пройшов процедуру наукового рецензування та затвердження до друку вченою (науковою, науково-технічною, технічною) радою наукової установи або вищого навчального закладу, редакційно-видавниче опрацювання, виготовлений шляхом друкування, тиснення або в інший спосіб, містить інформацію про результати наукової, науково-технічної, науково-педагогічної, науково-організаційної діяльності, теоретичних чи експериментальних досліджень (науково-дослідне видання); підготовлені науковцями до публікації тексти пам'яток культури, історичних документів чи літературних текстів (археографічне або джерелознавче видання); науково систематизовані дані чи матеріали, що відображають історію науки та сучасний стан наукового знання (науково-довідкове або науково-інформаційне видання), призначені для поширення, що відповідають вимогам національних стандартів, інших нормативних документів з питань видавничого оформлення, поліграфічного і технічного виконання;

примірник твору – копія твору, виконана у будь-якій матеріальній формі;

публікація – друкування, видання якого-небудь твору, тексту;

цитата – порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні;

оприлюднення (розкриття публіці) твору – здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо;

опублікування твору, фонограми, відеограми – випуск в обіг за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав виготовлених поліграфічними, електронними чи іншими способами примірників твору, фонограми, відеограми у кількості, здатній задовольнити, з урахуванням характеру твору, фонограми чи відеограми, розумні потреби публіки, шляхом їх продажу, здавання в майновий найм, побутового чи комерційного прокату, надання доступу до них через електронні системи інформації таким чином, що будь-яка особа може його отримати з будь-якого місця і у будь-який час за власним вибором або передачі права власності на них чи володіння ними іншими способами. Опублікуванням твору, фонограми, відеограми вважається також депонування рукопису твору, фонограми, відеограми у сховищі (депозитарії) з відкритим доступом та можливістю одержання в ньому примірника (копії) твору, фонограми, відеограми;

унікальність твору – співвідношення (у відсотках) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу матеріалу.

1.4. Види плагіату:

- **копіювання** інформації іншого автора та видання роботи за свою без

оформлення цитування;

- **дослівне копіювання** чужої роботи (від фрази до набору речень) у свою роботу без належного оформлення цитування;

- **внесення незначних правок** у скопійований матеріал іншого автора або авторів (переформулювання речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

- **парафраза** – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів та знаків;

- **компіляція** – створення значного масиву тексту без поглибленого вивчення проблеми шляхом копіювання тексту із низки джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2. Заходи, спрямовані на виявлення плагіату

2.1. Перевірці на оригінальність підлягають дисертаційні роботи (наукові доповіді) та автореферати здобувачів наукових ступенів доктора філософії та доктора наук, виконаних в Університеті; монографії, наукові статті, тези доповідей, підготовлені науково-педагогічними працівниками, аспірантами (ад'юнктами), докторантами, та наукові статті, тези доповідей, підготовлені здобувачами вищої освіти.

2.2. Перевірка оригінальності тексту здійснюється на кафедрах університету чи іншою відповідальною особою за допомогою автоматизованих програм, що знаходяться у відкритому доступі в мережі Інтернет («Etxt Антиплагіат», «Advego Plagiatus», «Shingles Expert», «Antiplagiat.ru», «Plagiarisma.ru» тощо), або іншими програмами (способом), визначеними Університетом чи МОН України.

2.3. Обов'язковим на етапі перевірки оригінальності тексту є відгук наукового керівника, який констатує оригінальність виконаної під його керівництвом наукової роботи (для монографії – рецензії рецензентів, в яких має бути констатовано оригінальність).

2.4. За об'єктивність перевірки на академічний плагіат відповідальність несе керівник кафедри (інша відповідальна особа).

2.5. Спеціалізована вчена рада при прийнятті дисертаційного дослідження для попереднього розгляду може на свій розсуд додатково перевірити його на наявність академічного плагіату.

3. Виявлення академічного плагіату та відповідальність за академічний плагіат

3.1. Виявлення факту академічного плагіату у наукових роботах можливе на етапах:

– розгляду на засіданні кафедри наукових робіт науково-педагогічних працівників, аспірантів, докторантів, здобувачів вищої освіти, що вимагають ухвалення кафедри;

– подання матеріалів для розгляду на засіданні міжкафедрального

семінару, Вченої ради або науково-методичної ради Університету;

– представлення рукописів монографій, статей в редакційну колегію та тез в організаційний комітет конференції для рецензування з метою рекомендації до друку;

– подання дисертаційної роботи на здобуття наукового ступеня доктора філософії або доктора наук на розгляд спеціалізованої вченої ради.

3.2. Будь-яка особа, яка виявила академічний плагіат у науковій роботі, має право звернутися до проректора за відповідним напрямком роботи з письмовою заявою.

3.3. Заява щодо виявлення академічного плагіату передається на кафедру, де готувалася наукова робота, для розгляду та подальшої її перевірки на наявність академічного плагіату.

3.4. Повторне виявлення академічного плагіату є підставою для недопущення наукової роботи до захисту або опублікування у відкритому друці.

3.5. Керівник кафедри (інша відповідальна особа), на якій виявили академічний плагіат у вже опублікованих наукових роботах, доповідною запискою повідомляє про це проректора за відповідним напрямком роботи.

3.6. Відповідальність у разі виявлення академічного плагіату у науковій роботі несе автор та науковий керівник (в монографії – автор або автори, які є працівниками Університету, у наукових журналах та збірниках – автор та члени редакційної колегії).

3.7. На відділ організації наукової роботи покладається функція контролю за дотриманням даного Положення в частині вибіркової перевірки загальної кількості наукових робіт на відповідність відсотку у довідці фактичному результату.

4. Порядок перевірки на академічний плагіат

4.1. На кафедрі визначаються особи, відповідальні за перевірку наукових робіт, з числа викладачів (інша відповідальна особа), які можуть здійснювати виконання покладеної функції. Відповідальним за перевірку наукової роботи також може призначатися керівник наукової роботи. Такими особами не можуть бути, лаборант кафедри, студенти (курсанти), докторанти, ад'юнкти (аспіранти), здобувачі.

4.2. При наданні на кафедру наукової роботи учасники освітнього процесу заповнюють і підписують заяву за встановленою формою (додаток 1), якою підтверджується факт відсутності в письмовій роботі запозичень з друкованих та електронних джерел третіх осіб, не підкріплених відповідними посиланнями, та інформованість про можливі санкції у випадку виявлення плагіату. Відмова у належному заповненні та підписанні заяви автоматично тягне за собою недопуск наукової роботи до захисту, розгляду на засіданні Вченої ради або опублікування.

4.3. Не допускаються до захисту, розгляду на засіданні Вченої ради або опублікування наукові роботи, в яких виявлено академічний плагіат.

4.4. Після перевірки на плагіат відповідальна особа видає висновок у

роздрукованому вигляді (додаток 2). Цей висновок додається до наукової роботи при її захисті або при наданні її на розгляд на засіданні Вченої ради або опублікування.

4.5. У разі первинного виявлення академічного плагіату в поданій на розгляд науковій роботі у висновку зазначається рекомендація автору переробити роботу та надати її на повторну перевірку. Про факт відмови автора виправити академічний плагіат та надати наукову роботу на повторну перевірку керівником кафедри інформується декан факультету.

4.6. Наукова робота на наявність академічного плагіату перевіряється протягом 10 діб з моменту реєстрації роботи на кафедрі.

5. Вимоги щодо наукових робіт, які подаються для перевірки на академічний плагіат

5.1. Письмові роботи, які подаються для перевірки на наявність академічного плагіату, повинні бути представлені у таких форматах електронних документів:

- відкритий формат для офісних документів OpenDocument (за міжнародним стандартом ISO/IEC 26300:2006), в тому числі : *.odt, *.ods, *.odp;
- *.rtf (Rich Text Format);
- *.doc (Word 97 – Word 2003);
- *.docx (Word 2007).

5.2. Електронний варіант наукової роботи надається повністю, починаючи з титульного аркушу і включно зі списком використаних джерел та додатками.

6. Критерії оцінювання плагіату в науковій роботі

6.1. У системі запобігання академічному плагіату Університету як критерій оригінальності творів використовується показник рівня оригінальності тексту у відсотках, отриманий за допомогою програмно-технічних засобів перевірки на плагіат і зменшений на відсоток правомірних запозичень.

6.2. Максимальний збіг з роботою (роботами) не повинен перевищувати межу 20-25%. У разі використання специфічних термінів, які не зазначаються у словниках, межа помилок може досягати 30%.

7. Порядок подання апеляції та її розгляд

7.1. У випадку незгоди з висновком щодо виявлення факту плагіату у науковій роботі автор має право у триденний термін з моменту виявлення подати письмову апеляційну заяву на ім'я проректора за відповідним напрямком роботи.

7.2. Для розгляду апеляційної заяви створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується розпорядженням проректора за відповідним напрямком роботи з найбільш досвідчених та авторитетних

викладачів відповідних кафедр (загальний склад не більше 3 осіб).

7.3. Для розгляду апеляційної заяви науково-педагогічного працівника, докторанта, ад'юнкта (аспіранта), здобувача, студента (курсанта) створюється апеляційна комісія із числа працівників кафедри відповідного профілю.

7.4. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження проректора за відповідним напрямком роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

7.5. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів з розривом не більше трьох робочих днів.

7.6. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

7.7. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь». Висновки апеляційної комісії протягом трьох років зберігаються на відповідних кафедрах.

8. Прикінцеві положення

8.1. Положення набуває чинності з моменту затвердження його наказом ректора Університету.

8.2. Зміни та доповнення до Положення можуть вноситися наказом ректора після затвердження на засіданні Вченої ради. У такому ж порядку Положення скасовується.

Завідувачу кафедри _____
назва кафедри

прізвище, ім'я, по батькові завідувача
кафедри

прізвище, ім'я, по батькові заявника
(заявників) – автора (авторів) твору у
родовому відмінку, посада

З А Я В А

Я (ми), автор(и) _____ « _____ »,
вид твору та назва твору

засвідчую(ємо), що поданий нами твір презентує є самостійним дослідженням і не містить плагіату. Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше дослідницьких робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання.

Твір перевірявся / не перевірявся _____
(вказати, ким здійснювалась перевірка)

на наявність плагіату за допомогою програмних засобів _____
(вказати назву програмного засобу)

Рівень оригінальності твору за результатами перевірки становив _____ відсотків. Всі виявлені у творі запозичення є правомірними.

Автор(и) надає(ють) дозвіл на перевірку твору на оригінальність відповідальними особами Університету з метою запобігання плагіату.

Автор(и) гарантує(ють), що ним(и) одержано всі необхідні дозволи на використання у даному творі матеріалів, що охороняються авторським правом.

Автор(и) гарантує(ють), що твір ніде раніше не публікувався і не поданий до інших видань.

Дата

Підпис

П.І.Б.

ВИСНОВОК про рівень оригінальності твору

Назва твору: _____

Вид твору (монографія, дисертаційна робота, наукова стаття, тези або ін.): _____

Автор (-и): _____
(прізвище, ім'я та по батькові, науковий ступень, вчене звання, посада)

Обсяг твору: _____ друк. арк.

Програмний засіб перевірки на плагіат: _____

Результати перевірки на плагіат:

Назва структурного елемента твору (розділів)	Обсяг рукопису	Обсяг, що перевірено на плагіат	Рівень оригінальності, у відсотках	Обґрунтування правомірності запозичень

Загальний висновок: _____
(вказується якісна оцінка рівня оригінальності із зазначенням рекомендованих дій)

Відповідальна особа

Назва підрозділу

(Підпис)

ПІБ

Схвалене рішенням Вченої ради Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ (протокол № 4/1 від 22 грудня 2016 року).

Відділ організації наукової роботи